

III.ÚS 2176/13 ze dne 9. 1. 2014

N 2/72 SbNU 31

Vydržení vlastnického práva k tzv. historickému majetku obcí státem

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu
Jménem republiky

Nález

Ústavního soudu - III. senátu složeného z předsedy senátu Jana Filipa (soudce zpravodaj) a soudců Jaroslava Fenyka a Vladimíra Kůrky - ze dne 9. ledna 2014 sp. zn. III. ÚS 2176/13 ve věci ústavní stížnosti města Cheb, se sídlem v Chebu, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 1/14, zastoupeného JUDr. Janou Wenigovou, advokátkou, se sídlem v Karlových Varech, Vítězná 10, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. června 2013 č. j. 28 Cdo 1294/2013-71 o odmítnutí stěžovatelova dovolání v řízení o žalobě, jíž se stěžovatel domáhal určení vlastnictví ke konkrétním nemovitostem podle zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů, za účasti Nejvyššího soudu jako účastníka řízení a Lesů České republiky, s. p., IČO: 42196451, se sídlem v Hradci Králové, Přemyslova 1106, jako vedlejšího účastníka řízení.

I. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 5. června 2013 č. j. 28 Cdo 1294/2013-71 bylo porušeno základní právo stěžovatele na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a základní právo stěžovatele vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. června 2013 č. j. 28 Cdo 1294/2013-71 se ruší.

Odůvodnění

I. Obsah napadeného rozhodnutí

1. Ústavní stížností (podanou k poštovní přepravě dne 12. 7. 2013) se stěžovatel domáhal zrušení v záhlaví uvedeného soudního rozhodnutí z důvodu porušení svých základních práv a svobod, zejména práva na spravedlivý proces a na ochranu vlastnictví podle čl. 36 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina").

2. Rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 5. 10. 2012 č. j. 9 C 297/2011-26 bylo rozhodnuto, že stěžovatel coby žalobce je vlastníkem pozemku parc. č. 483/1 o výměře 47 860 m² v katastrálním území Dolní Hraničná. Dále byla zamítnuta žaloba na určení, že stěžovatel je vlastníkem pozemků parc. č. 430/1, 430/2, 460/2 a 466/2.

3. Předmětem řízení byla žaloba, kterou se stěžovatel domáhal určení, že je vlastníkem výše uvedených pozemků s tím, že do jeho vlastnictví přešly podle § 2 a 2a zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce vyzval žalovaného (Lesy České republiky, s. p.) k vydání předmětných pozemků dopisem ze dne 14. 6. 2010.

4. Zamítavý výrok okresní soud odůvodnil tím, že žalovaný (resp. Česká republika) sporné pozemky vydržel. Možnost vydržení nemovitostí, které jsou či mohou být předmětem "obecní restituce", okresní soud opřel o judikaturu Nejvyššího soudu (viz sub 7). Tyto pozemky byly tzv. historickým majetkem, který přešel na obec podle § 2 zákona č. 172/1991 Sb. ke dni 24. 5. 1991. Jestliže tedy stěžovatel vyzval žalovaného k vydání pozemků, které ani nespécifikoval, až výzvou ze dne 14. 6. 2010, pak se tak stalo podle okresního soudu až po uplynutí vydržecí lhůty. Výrok o určení vlastnického práva pak okresní soud odůvodnil tak, že šlo o tzv. přidělový majetek, který mohl přejít na obec podle § 2 zákona č. 172/1991 Sb. za situace, že byl ke dni 1. 7. 2000 zapsán jako vlastnictví České republiky. Vlastnictví k němu tak nabyl stěžovatel k tomuto dni, a pokud výzvu k vydání učinil dne 14. 6. 2010, pak tímto dnem byla narušena dobrá víra žalovaného o tom, že s nemovitostí nakládá jako s vlastní. Proto nedošlo k vydržení.

5. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 1. 2013 č. j. 18 Co 695/2012-53 byl ve výroku I potvrzen výrok II rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 5. 10. 2012 č. j. 9 C 297/2011-26, kterým byla zamítnuta žaloba na určení, že stěžovatel jako žalobce je vlastníkem sporných pozemků. Ve výroku II rozsudku odvolacího soudu byl změněn výrok I rozsudku soudu prvního stupně tak, že byla zamítnuta žaloba na určení, že žalobce je vlastníkem jiného pozemku.

6. Odvolací soud dovodil, že v případě pozemku parc. č. 483/1 šlo o zkonfiskovaný majetek, který byl přidělen právnímu předchůdci žalobce dne 16. 6. 1948 rozhodnutím Ministerstva zemědělství č. j. 16342/48-IX/Z-23 vydaným podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa. Současně však uvedl, že ustanovení § 2a zákona č. 172/1991 Sb. je pouhým doplňkem restituce podle § 2 téhož zákona a přechodu podle § 1 tamtéž. V tomto směru odkázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 114/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů, a dospěl k závěru, že v projednávané věci pozemky, ze kterých sestává parc. č. 483/1, byly přiděleny žalobci již v roce 1948, a přešly tak do vlastnictví žalobce podle § 2 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb. již ke dni 24. 5. 1991. Krajský soud dále uvedl, že ve smyslu § 8 zákona č. 172/1991 Sb., ve znění účinném do 28. 6. 2012, byly obce povinny do jednoho roku po nabytí vlastnictví k nemovitým věcem podle tohoto zákona učinit návrh k příslušnému středisku geodézie na zápis těchto nemovitých věcí do evidence nemovitostí. Tuto svoji povinnost žalobce nesplnil a po dobu devatenácti let od účinnosti zákona č. 172/1991 Sb. byl zcela nečinný, přičemž nárok na vydání pozemků poprvé uplatnil až dne 14. 6. 2010. Od 24. 5. 1991 pozemky užíval žalovaný a byl oprávněným držitelem, neboť byl v dobré víře, že mu pozemky patří. Dobrá víra nemohla být zpochybněna samotným vydáním zákona č. 172/1991 Sb. Po uplynutí deseti let od 24. 5. 1991 tak došlo k vydržení vlastnického práva pro stát ke všem pozemkům, ke kterým se domáhá určení vlastnického práva stěžovatel. Žalobě nemůže být vyhověno ani s poukazem na novelizovaný § 8 zákona č. 172/1991 Sb., ve znění zákona č. 173/2012 Sb., kde je uvedeno, že pokud vlastnické právo, které na obec přešlo podle § 1, 2, 2a či 2b tohoto zákona, není dosud zapsáno v katastru nemovitostí, je obec povinna nejpozději do 31. 3. 2012 uplatnit návrh vůči katastrálnímu úřadu, nebo podat žalobu na určení vlastnického práva u soudu. Nesplní-li tuto svou povinnost, považuje se den 1. 4. 2012 za den přechodu vlastnického práva na stát. Z tohoto ustanovení podle krajského soudu neplyne, že by měl stát přijít o vlastnické právo k nemovitostem, které již vydržel.

7. Nejvyšší soud odmítl dovolání stěžovatele jako nepřijatelné proto, že shledal, že odvolací soud rozhodl věcně správně, v souladu s judikaturou dovolací instance. V odůvodnění uvedl následující. Nelze vyloučit vydržení obecního majetku státem či jím založeným státním podnikem, a to i poté, co bylo ex lege obnoveno obecní vlastnictví. Ustanovení § 8 zákona č. 172/1991 Sb., ve znění účinném do 28. 6. 2012, ukládalo obcím povinnost do jednoho roku od nabytí vlastnictví k nemovitostem učinit návrh katastru na zápis těchto nemovitostí. Je tedy zřejmé, že zákon nevycházel z nezměnitelné povahy zákonného nabytí vlastnictví obcí ani ve vztahu ke státu jako subjektu práva, ale v zájmu právní jistoty ukládal obci povinnost, jejíž splnění mělo zamezit pozdějším nejasnostem při posouzení právních vztahů k nemovitostem. Nedostatek aktivity obce při prosazování práv, jichž se v důsledku obecní restituce stala nositelkou, tedy při naplnění zákonem stanovených předpokladů vede k nabytí vlastnického práva státem (či jím založeným státním podnikem) formou vydržení. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu a účastníci občanskoprávních vztahů jsou si rovni (čl. 11 odst. 1 Listiny, § 2 odst. 2 obč. zák.). Pokud jde o problematiku posouzení aplikace § 2 a 2a zákona č. 172/1991 Sb. při posouzení počátku běhu vydržecí lhůty k pozemku parc. č. 438/1, Nejvyšší soud odkázal na rozsudek ze dne 19. 2. 2009 sp. zn. 28 Cdo 3360/2008. Podle něj zákon č. 114/2000 Sb., jenž je novelou zákona č. 172/1991 Sb., umožnil uplatnění restitučního nároku v případě, kdy obce neměly do nabytí účinnosti této novely zákonem nezbytně požadované důkazy o svém vlastnictví před 31. 12. 1949 - ani přidělovou listinu, ani přidělový plán. V projednávané věci však žalobce již v žalobě uvádí v rámci výčtu důkazního materiálu přidělové rozhodnutí a rovněž v průběhu řízení nebylo mezi stranami sporu o tom, že v případě právě tohoto jednoho pozemku jde o příděl.

II. Argumentace stěžovatele a vyjádření účastníka řízení

8. Stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že podle zákona č. 173/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů, a jím novelizovaného § 8 zákona č. 172/1991 Sb. měly obce povinnost podat do 31. 3. 2013 žaloby na určení vlastnického práva nebo návrh na zápis do katastru nemovitostí ohledně majetku, který přešel do vlastnictví obcí podle § 1, 2, 2a a 2b zákona č. 172/1991 Sb. Pokud by tak neučinily, přešlo by vlastnické právo zpět na stát. Stěžovatel legitimně očekával, že jeho vlastnickému právu, které získal podle zákona č. 172/1991 Sb., bude poskytnuta odpovídající právní ochrana na základě určovací žaloby podané z příkazu zákona. Stěžovatel jednal v důvěře v zákon č. 173/2012 Sb. a uplatnil u soudu žalobu na určení vlastnictví k předmětným nemovitostem.

Obecné soudy však tento postup stěžovatele sankcionovaly pro něj nepředvídatelným výkladem zákona č. 173/2012 Sb., když dospěly k závěru, že již předtím stát (státní podnik) obecní majetek vydržel, a nabyl tak k němu vlastnické právo, a to navzdory výslovnému znění zákona č. 173/2012 Sb. Nejvyšší soud se omezil na lakonické konstatování, že odvolací soud se neodchýlil od judikatury Nejvyššího soudu s odkazem na pět svých rozhodnutí. Všechna však řešila případy, kdy odvolací soudy rozhodly před vydáním zákona č. 173/2012 Sb., a pouze jedno z nich (28 Cdo 1966/2012) se okrajově dotklo uvedeného zákona. Jediné rozhodnutí dovolacího soudu nemůže představovat ustálenou judikaturu. Námitka stěžovatele, že vydržení je v rozporu s dobrými mravy, zůstala ze strany Nejvyššího soudu opomenuta. Je všeobecně známou skutečností, že města a obce vedly se státními podniky (především s Lesy České republiky) a státními fondy (Pozemkový fond České republiky) od účinnosti zákona č. 172/1991 Sb. desítky a stovky sporů o určení vlastnického práva. Dobrá víra státu musela nutně být těmito spory, vedenými na celém území České republiky, narušena. Restituční předpisy je nutno vykládat nikoliv jen jazykovým výkladem, ale především podle jejich účelu, aby tak nevznikaly nové majetkové křivdy. Dále stěžovatel poukázal na rozpor, kdy je na jedné straně obcím uložena právní povinnost podat určovací žaloby, na druhé straně je bez dalšího akceptováno, aby stát (organizace a podniky) namítal vydržení a soudy toto akceptovaly. Taková situace je pro obce bezvýhodná, pro právo nepřijatelná. Zákonodárce výslovně uvedl, že vlastnické právo obcí nabyté podle § 1, 2, 2a nebo 2b zákona č. 172/1991 Sb., které dosud není zapsáno v katastru nemovitostí, musí obec ve lhůtě uplatnit u soudu, nebo u katastrálního úřadu, jinak přejde vlastnické právo zpět na stát. Z toho podle stěžovatele plyne, že stát uznal existenci vlastnického práva obcí k danému majetku včetně historického (§ 2) a přidělového (§ 2a), takže není možné automaticky dovozovat, že stát může sám nebo prostřednictvím "svých" držitelských subjektů (státních organizací a státních podniků) s úspěchem namítat vydržení. Situace, kdy města a obce musí podat určovací žaloby, protože jim to ukládá zákon č. 173/2012 Sb., uhradit s tím spojené vysoké náklady na soudní poplatky a geometrické plány, a poté pouze trpně získat soudní rozhodnutí, které automaticky žalobní návrhy zamítá z důvodu vydržení státu, je naprosto bezvýhodná.

9. Nejvyšší soud ve vyjádření k ústavní stížnosti odkázal na odůvodnění napadeného usnesení a uvedl, že otázky, které kladl dovolatel ve svém dovolání (a které kopíruje v rámci ústavní stížnosti), byly již řešeny jeho předchozí judikaturou. Bylo proto logické, že se dovolací soud přidržel dosavadní interpretační argumentace, jak byla vyjádřena v jím rekapitulovaných rozhodnutích. K odmítnutí dovolání tak došlo v důsledku respektování platné právní úpravy procesního práva. Ani aspekty ústavněprávní povahy, na které stěžovatel poukazuje, nejsou podle názoru Nejvyššího soudu způsobilé vyvrátit argumentaci, která byla v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu již zaujata. I u vědomí, že posouzení povahy vztahu mezi zákonem č. 172/1991 Sb. a novelou provedenou zákonem č. 114/2000 Sb. spočívá v dané věci ústavní stížnosti výlučně na posouzení Ústavního soudu, jeví se výklad zaujatý v odůvodnění ústavní stížnosti napadeného usnesení jako správný.

10. Stěžovatel v replice k vyjádření Nejvyššího soudu uvedl, že Ústavní soud svým nálezením ze dne 13. 11. 2013 sp. zn. II. ÚS 2876/12 (N 187/71 SbNU 239) vyslovil jako nosný důvod rozhodnutí, že stát se nemůže dovolávat vydržení majetku, který obcím převedl do vlastnictví zákonem č. 172/1991 Sb. a jeho novelami. Citovaný zákon totiž z povahy věci vyloučil, aby stát, resp. jím založené nebo zřízené organizace (státní podnik Lesy České republiky) mohly úspěšně namítat oprávněnou držbu a vydržení vůči obcím, přičemž teprve zákon č. 173/2012 Sb. představuje prekluzivní limitaci vlastnických nároků obcí.

11. Státní podnik Lesy České republiky se k ústavní stížnosti nevyjádřil, aniž se však vzdal svého postavení vedlejšího účastníka řízení.

III. Formální předpoklady projednání návrhu

12. Ústavní soud posoudil splnění podmínek řízení a shledal, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem coby žalobcem v řízení před obecními soudy a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s požadavky § 29 až 31 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon o Ústavním soudu") a ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a contrario), neboť stěžovatel vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

IV. Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

13. Ústavní soud konstatuje, že jeho úkolem je ochrana ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Není součástí soustavy obecných soudů a nepřísluší mu právo dozoru nad rozhodovací činností obecných soudů. K takovému dozoru či

kontrole je Ústavní soud oprávněn pouze za situace, kdy obecné soudy svými rozhodnutími zasahují do ústavně zaručených základních práv a svobod jednotlivce.

14. V jádru věci obdobnou otázkou se již Ústavní soud zabýval, a to v řízení o ústavní stížnosti stěžovatele městys Svatava vedené pod sp. zn. II. ÚS 2876/12. V tehdejší řízení obecné soudy rovněž akceptovaly námitku vydržení vlastnického práva státním podnikem Lesy České republiky, přičemž zaujaly právní názor jako v nyní projednávané věci. Vyšly z toho, že zákon č. 172/1991 Sb. vyžadoval ze strany obce určitou aktivitu, aby byly zákonem dotčené právní vztahy vyjasněny co nejdříve. To mělo plynout z ustanovení § 8 citovaného zákona, podle kterého byly obce povinny do jednoho roku od účinnosti zákona učinit návrh na zápis svého vlastnického práva. Pokud stěžovatel (obec Svatava) uplatnil své vlastnické právo až s odstupem 19 let, neuplatnil jej podle tehdejších soudů v rozumné době. Soudy proto učinily závěr, že stát byl po celou dobu oprávněným držitelem předmětných pozemků, a proto se opětovně uplynutím vydržecí doby stal jejich vlastníkem. S tímto názorem se však Ústavní soud nemohl ztotožnit.

15. Ústavní soud v nálezu ze dne 13. 11. 2013 sp. zn. II. ÚS 2876/12 zaujal právní názor, podle kterého [viz již nález tohoto senátu sp. zn. III. ÚS 495/02 ze dne 4. 3. 2004 (N 33/32 SbNU 303)] i v případech, kdy stát vystupuje jako účastník soukromoprávního vztahu, který se řídí právními předpisy z oblasti soukromého práva, nelze jeho postavení bez dalšího ztotožňovat s postavením jednotlivce (fyzické osoby). Stát nedisponuje skutečně autonomní vůlí, jeho jednání se musí vždy řídit zákonem, i když stát zastupují z jeho pověření jiné subjekty. Při posuzování pozice státu v takových vztazích nelze proto cele abstrahovat od druhé dimenze státu, tj. té, v níž vykonává svou hlavní funkci, tedy státní moc (zejména vrchnostenskou správu). Tento aspekt je proto třeba mít na zřeteli v situacích, kdy stát vstupuje do právních vztahů na základě právních úkonů v rovném postavení s ostatními subjekty soukromého práva, neboť - jako v projednávané věci - může pravidla těchto vztahů utvářet a přetvářet a vystupovat jako vykonatel veřejné moci. Zde proto Ústavní soud zdůrazňuje tu významnou okolnost, že uvedená dvojaká role státu nebyla obecnými soudy náležitě zhodnocena, ačkoliv občanský zákoník v ustanovení § 1 odst. 2 stát výslovně vyčleňuje z okruhu standardních právnických osob, když v rámci vymezení předmětu úpravy občanského zákoníku rozlišuje vztahy fyzických a právnických osob a vztahy mezi těmito osobami a státem. Postavení státu v právních vztazích soukromého práva proto musí být speciálně konstruováno zákonem (viz § 21 občanského zákoníku, přesnější formulaci § 6 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, a vhodněji formulovanou charakteristiku v § 21 nového občanského zákoníku). K této dvojí povaze proto musí soudy při rozhodování otázek jako v projednávaném případě přihlížet s náležitou pozorností, i když tento typický znak moderního státu ústavní pořádek České republiky (např. na rozdíl od ústavních předpisů Rakouska) výslovně nezdůrazňuje.

16. V projednávané věci se tak však nestalo, a s ohledem na řešenou otázku (spor mezi státním podnikem, jehož zakladatelem je stát, a obcí) tak došlo k zásahu do práva obce na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a do práva vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny. Obecné soudy se nevypořádaly s klíčovou otázkou, zda stát, který přijal zákon č. 172/1991 Sb., na základě kterého přešla na obce část majetku do té doby jím vlastněná, může být, zejména s ohledem na své specifické postavení, oprávněným držitelem tohoto majetku. Zde považuje Ústavní soud za nutné poukázat na jím již vyjádřený právní názor v nálezu sp. zn. II. ÚS 2876/12, kde konstatoval, že zákon č. 172/1991 Sb., ve znění do 28. 6. 2012, v § 8 stanovil, že obce jsou povinny do jednoho roku po nabytí vlastnictví k nemovitým věcem podle tohoto zákona učinit návrh příslušnému středisku geodézie na zápis těchto nemovitých věcí do evidence nemovitostí. Z toho dovodil, že "zápis měl deklaratorní povahu a zákonodárce povinnost vázal toliko na pořádkovou lhůtu. S nesplněním povinnosti nebyla spojena žádná sankce. Pokud zákonodárce presumoval u obcí určitou aktivitu, bylo to v zájmu právní jistoty relevantních subjektů práva". Toto ustanovení tak mělo v duchu zásady *vigilantibus iura* zohlednit časový faktor a chránit práva třetích osob nabytá v mezidobí v dobré víře. Současně Ústavní soud zastává názor, že se jeví jako nepřiměřené trestat obec za její pasivitu pozbytím práva ve prospěch státu, který již jednou obci vlastnictví odňal, ale později se rozhodl způsobenou křivdu napravit. To proto, že i stát, který nesl a nese odpovědnost za vedení evidence věcných práv k nemovitostem, musí snášet svůj díl viny na obtížích, které obce při dohledávání svého historického majetku mají.

17. Při hodnocení splnění podmínek vydržení je v této souvislosti nutno přihlížet nejen k vydržecí době, nýbrž i oprávněnosti držby a zvláštním požadavkům na hodnocení dobré víry držitele (zde státní podnik, jehož zakladatelem je stát), že věc patří státu, a ne někomu jinému. Takovou víru však v tomto případě nelze postulovat již proto, že rozhodnutím zákonodárce (tedy samotného státu) došlo zákonem č. 172/1991 Sb. k přechodu historického majetku zpět na obce. Výklad in favorem restitutionis se uplatní s ohledem na to, že to byl právě stát, který již jednou obcím vlastnictví odňal a který citovaným zákonem sledoval účel nápravy této historické křivdy. Nelze též odhlédnout od faktu, že stát současně nesl a nese odpovědnost za vedení evidence věcných práv k nemovitostem, a konečně to byl stát, který až zákonem č. 173/2012 Sb. jednoznačně stanovil, že

teprve marným uplynutím lhůty pro podání návrhu na zápis vlastnického práva obcí, určené do 31. března 2013, přechází majetek obcí do vlastnictví státu. Takovýto sankční důsledek z původní formulace § 8 zákona č. 172/1991 Sb., ve znění do 28. 6. 2012, dovést nelze. Z těchto důvodů je třeba dát přednost zájmům (vlastnickému právu) obce, kolidujícím se zájmy státu (státního podniku), k tzv. historickému majetku obcí.

18. Z toho Ústavní soud dovozuje, že ani další faktické nakládání s tímto majetkem nemohlo vést k dobré víře jeho držitele, což dokládá i další postup zákonodárce, který zákonem č. 173/2012 Sb., s účinností od 29. 6. 2012, novelizoval ustanovení § 8 zákona č. 172/1991 Sb. tak, že původní znění upravující lhůtu k podání návrhu na zápis do katastru nemovitostí (předtím u střediska geodézie) bylo nahrazeno novým zněním, kterým se teprve jednoznačně stanoví lhůta, do kdy nejpozději je třeba podat návrh na zápis vlastnického práva, a současně se stanoví, že uplynutím tohoto termínu přechází majetek do vlastnictví státu. Tím sám zákonodárce vyloučil možnost vydržení vlastnického práva státem v důsledku nedodržení původně stanovené lhůty.

19. Tento závěr se však může uplatnit ve vztahu státu a obcí jako původních vlastníků historického majetku. V případě dalších nabyvatelů nemovitostí se tento závěr vždy uplatnit nemusí. V projednávané věci však o takový případ nejde, a proto nebylo třeba zabývat se možnými dopady takové situace.

20. S ohledem na to, že rozhodující senát Ústavního soudu nedospěl k jinému právnímu názoru, než jak byl formulován v nálezu sp. zn. II. ÚS 2876/12 (viz výše), nezbylo mu než ve výroku nálezu označené rozhodnutí Nejvyššího soudu mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků řízení zrušit podle § 82 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu, neboť jím došlo k porušení čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny. V tomto případě to považoval za žádoucí, neboť pro obecnější nápravu právního stavu v této oblasti bude třeba právě reakce Nejvyššího soudu a jí odpovídajícího postupu obecných soudů v dalším průběhu řízení o předmětné žalobě stěžovatele.